

Fakulteta za matematiko in fiziko Univerze v Ljubljani  
 Finančna matematika, 1. stopnja (3. letnik)  
**Statistika I, 1. del    2011/2012**  
**2. kolokvij**  
 13. januar 2012

Pazljivo preberite navodilo naloge, preden se lotite reševanja. Odgovore dobro utemeljite. Vsaka naloga je vredna 14 točk. Veliko uspeha!

1. S pomočjo dvojnega integrala funkcije

$$f(x, y) = ye^{xy}$$

po primerno izbranem območju izračunajte integral

$$\int_0^1 \left( \frac{x-1}{x^2} e^x + \frac{x+1}{x^2} e^{-x} \right) dx.$$

2. (a) Dokažite, da je funkcija  $\varphi(t) = \frac{1+\cos(3t)-\sin^2(t)}{2}$  karakteristična funkcija neke slučajne spremenljivke in določite porazdelitev te slučajne spremenljivke.  
 (b) Naj bo  $X$  slučajna spremenljivka z zgornjo karakteristično funkcijo  $\varphi$ . Slučajna spremenljivka  $Y$  naj bo neodvisna od  $X$  in podana z verjetnostno shemo

$$Y \sim \begin{pmatrix} -\frac{1}{3} & 0 & \frac{1}{3} \\ \frac{1}{4} & \frac{1}{2} & \frac{1}{4} \end{pmatrix}.$$

Izračunajte karakteristično funkcijo slučajne spremenljivke  $3Y - X$ .

- (c) Izračunajte karakteristično funkcijo slučajne spremenljivke, ki je porazdeljena geometrijsko s parametrom  $p \in (0, 1]$ .

3. Naj bodo slučajne spremenljivke  $\{X_k\}_{k=1}^\infty$  in  $\{Y_k\}_{k=1}^\infty$  v celoti neodvisne. Za vsak  $k \in \mathbb{N}$  je  $X_k$  porazdeljena enakomerno zvezno na intervalu  $[-\frac{1}{\sqrt{k}}, \frac{1}{\sqrt{k}}]$  in  $Y_k$  enakomerno diskretno na množici  $\{-\frac{1}{\sqrt{k}}, \frac{1}{\sqrt{k}}\}$ . Za vsak  $k \in \mathbb{N}$  označimo  $Z_k = X_k + Y_k$  in  $S_n = Z_1 + Z_2 + \dots + Z_n$ . Ali velja

$$\frac{S_n}{n} \xrightarrow[n \rightarrow \infty]{P} c$$

za primerno izbrano konstanto  $c$ ? Če je odgovor da, koliko je  $c$ ?

4. Naj bo  $p \in [0, 1]$  in  $\{X_n\}_{n=1}^\infty$  zaporedje slučajnih spremenljivk, kjer je  $X_n$  porazdeljena binomsko s parametroma  $n$  in  $p$ .

- (a) Dokažite, da je karakteristična funkcija slučajne spremenljivke  $X_n$  enaka  $\varphi_{X_n}(t) = (1-p+pe^{it})^n$ .  
 (b) Ali zaporedje slučajnih spremenljivk  $\left\{\frac{X_n}{n}\right\}_{n=1}^\infty$  konvergira šibko? Če je odgovor da, kako je porazdeljena limitna slučajna spremenljivka?